

TELEGRAFUL ROMANU.

Telegraful ese de dōne ori pre septembra: Dumine'a si Joi'a. — Prenumeratunie se face in Sabiu la espeditura foiei pre afara la c. r. poste cu bani gata prin scrisori francate, adresate cātre espeditura. Pretiul prenumeratunei pentru Sabiu este pre anu 7 fl. v. a. ear pre o jumetate de anu 3 fl. 50. Pen-

Nr. 80 ANULU XXI.

Sabiu, in 4|16 Octombrie 1873.

tră celelalte părți ale Transilvaniei pentru provinciile din Monarchia pre unu anu 8 fl. ieră pre o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru prin, si tieri straine pre anu 12 1/2 anu 6 fl. Inseratele se plateșeu pentru întâia ora cu 7 1/2 er. sirulu, pentru a doua ora cu 5 1/2 er. si pentru a treia repetire cu 3 1/2 er. v. a.

Excellența Sea Preșântitul Archiepiscop și Metropolit Procopio Ivacicovicin a plecatu dumineca sér'a la Vien'a spre a depune juramentul de consiliariu intiu alu Majest. Sele c. si reg. apostolice.

Fatia cu pretins'a crisa cea acuta, in carea se afla Ungaria intre impregiurările presente, organul magiarilor lonyaisti „Reform“ lamentando se exprime astfelui:

„Noi magarii nu putem compta in tota lumea pre sympathiele nimenui. Nimenea nu vorbesce, nu simtiesce si nu cugeta, că noi; cultur'a nostra nu se poate radiemă pre cultur'a poporului homogene cu noi, si déca se radica in midilocul nostru unu geniu, acel'a nu latiesce lumin'a preste confinile nationei nostre. Noi suntem isolati prin originea, limb'a si moravorile nostre.“

„Noi suntem unu popor micu. Noi nu im-poporâmu nici pamantul tierei nostre proprie. Noi nu avem o astfelui de armata, prin carea amu poté impedecă că sa nu ne impresore armat'a ori si căru vecinu alu nostru. Si nici avutu suntem, spre a pute incinge patria cu fortetie, sustiné o armata mare si a aduná proviantu pentru resbelu in tresele. Ori ca vomu disparé dupa politic'a lui Kossuth in ori-care confederatione republicana la Dunare seu ca vomu tiené strensu la confederationea incheiata cu Austri'a si garantata prin principale comuni, noi nu vomu puté pretinde pentru patria nostra o autonomia si o independintia deplina si nu o potem pretinde in interesulu consistintiei statului si rasei nostre.“

„Noi suntem slabii si singuri, avem trebuintia de sympathie si de aliatii. Sympathiele natu-nilor straine le potem cascigá numai asiá, déca vomu portá noi flamur'a ideilor moderne si a progresului, déca vomu cucerí prin cultura si prin o portare onesta stim'a loru. Alati ne potem cascigá, déca tienendu inaintea ochilor interesele comune vomu tiené la olalta poterile statului nostru si vomu desvoltá poterea, de carea dispunem.“

„Pentru acésta stare a nostra amu aflatu o situatione corespondintoria in complanare, carea ne creă in Europ'a unu locu cuvenit si carea con-cede, că ungurii sa deschida totu-odata si calea libertătiei constitutionale in monarchia intréga si dincolo de confinile loru. Ori si ce avantajiu amu avé noi in complanare, ori si care gloria in constituione, prin acésta nationea nu si-a resolvit inca problem'a sea, nu si-a asiguratu viitorul seu de locu, nu si-a terminat lup'ta pentru esistintia.“

„Lupt'a pentru esistintia e rivalitatea. Nu numai spad'a sterminatoria si focul omoritoru de omeni potu sa ucida o natiune; nu numai poterea tiraniei poate trantí la pamentu vieti'a ei: si lucrul si spiritul se lupta contr'a ei si tog'm'a asiá poate ea sa se ucida prin insusi erorile sele, prin certa interna, prin necepcitate si moliciune.“

„Noi ungurii stāmu cu acésta astfelui, ca pre tempulu, cându cautaramu siguritatea nostra din afara in aliant'a cu germanii cei cultivati trebuia sa simu pregatiti si pentru aceea, de a ne concentrá fotia cu prevalentia germana poterea nostra si a dovedi, ca noi pre terenul ratiunei, lucrului si alu inventiunii suntem de aceeasi origine si ca aici acasă nu avem lipsa de cultura straina, pentru ca avem o cultura indigena ungara, carea are asemenea pretiu. Strainului căru nu-i compete, nu-i concedemus sa ocupe terenul la noi.“

„Pentru că sa dovedim nationalitătiloru nostre si Austriei indreptatirea si valórea statului nos-tru politiciu, că sa posiedemus conscientia poterei si sa lucrâmu cu siguritatea semnificativului propriu:

aveam trebuitia de incordarea tuturora poterilor noastre, de consolidarea constitutionei noastre politice prin o politica rationale, precanta, activa si neegoista, de desvoltarea tuturor factorilor poterei noastre nationali.“

„Amu neglesu inse, a face acésta. In locu de a face ne-amu consumat poterile noastre si amu intrebuiti reu o parte mare a facultătilor noastre. Amu aruncat tiér'a in detorii, amu deschisudromuri de ferau rele, amu lasatu sa se latiesca germanisatiunea, sa se radice agitatia natiunale preste capulu nostru, n'amu educat nice literatur'a, nice caractere civile, n'amu regulat nice macarul administrationea publica in modu rationalo, n'am portat grige de o desvoltare sanatosă a economiei. De aci provine aceea, ca pre candu statulu si nationalitatea nostra aparu in afara in o lumina demna de invidiu, in laontru aflâmu pretotindenea confusione, coruptiune si consternatiune, symptome de morbu, care acum nu insufla numai barbatului de statu, ci si opinionei publice ingrigire.“

Asupra intrebării honvedilor i se scrie diouariul „Nord. Allg. Ztg.“ din Pest'a:

Cele mai insemnate foi ale Germaniei au publicato in tempulu din urma corespondintie din Vien'a si Pest'a, cari cu privire la trup'a honvedilor au afirmatu, ca in Ungaria persoanele mai datatorie de tonu umbla cu idea de a reforma trup'a honvedilor dupa modelul militiei pentru aperarea tierei din Cislaitani'a; prin acésta honvedii aru incetá de a formá o trupa de sine statutorie si s'aru incorporá in cadrele armatei comune.

Noi suntem in posetiune de a impartasi din sorginte competentu punctulu de vedere alu regimului ungaru cu privire la acésta intrebare.

E adeveratu, ca strasformarea indigitata a trupei honvedilor eru usiurá bugetulu Ungariei in totu anulu cu diece si in viitoru pote chiaru cu cincispre-diese milioane, o impregiurare, care in reseintiele finantiale presente eru merită o considerare mai detaiata din partea regimului. Totusi in acésta sfacere trebuie considerate si alte privintie si anume acele, cari atingu nu numai Ungaria singura, ci si interesulu statului intregu. Infiintarea unei militie ungare pentru aperarea tierei, carea sa fia independent, a fostu la realizarea complanarei din 1867 o conditio fundamentală, carea fu posa de partid'a deakiana. Partid'a acésta era de opinione, ca organisatiunea armatei comune nu trebuia sgu-duita, dara de alta parte trebuia sa se tienă comptu si de pretensiunile opinionei publice cu privire la „o armata natiunale.“ Si asiá se invoira (ambele părți) că sa se infiintize o armata natiunale pentru aperarea tierei de sine statutorie. Trup'a acésta formédia dara unu punctu fundamental in complanare si ori ce schimbare in organisatiunea ei se poate esoperá numai prin parlamentul Ungariei si cându va fi adusa in legatura cu legea intréga a complârei va aprinde indata certa pentru dreptulu statului atât in dieta cătu si in tiéra. Partidele nu se voru mai interesá de introducerea reformelor, ci voru stá fatia in fatia că inimici. Cért'a in parlamentu, carea s'a delaturat prin retragerea lui Lonyai dela potere, se va incinge de nou.

Ministerul Szlavý de locu ou va poté concede, că din consideratiuni finantiale sa se restorne totie avantagiele privitorie la impacarea partidelor si că stângi estreme sa i se dee uno punctu, unde potandu-si pune poterea sea sa radice system'a intréga din temelia.

Regimulu ungaru tiene strensu la ide'a, de a incunigiurá ori ce discussiune relativa la dreptulu de statu, carea tientesce la modificarea legei pentru complanare, pentru ca acest'a numai aru slabii statulu intregu. E unu principiu fundamentalu alu

ministrului presedinte Szlavý, de a impedece o sguduire a complanarei in ore care directiune.

Cestiunea honvedilor se va dejudecă de regim din punctul acest'a de vedere si de aceea potemu afirma cu siguritate, ca intre impregiurările de fatia nu poate fi vorba de o schimbare a institutiunii honvedilor in ori si care directiune. —

Publicarâmu dupa ce trecu alegerea de Archiepiscopu si Metropolit u corespondintia din Bucuresti subscrisa Radu. Corespondint'a se vede ca n'a placut unor, caci cine va fi in stare sa scrie la toti pe placu? si asiá eata resunetele cele mai durerose in „Albin'a“, odata date din Fagaras si alta data din Bucuresti. In celu dintâi resunetu se trage ocazie de pera spre a insulta in modulu celu mai neloialu persoane venerabile, in celu de alu doilea se da o „desmintire“, ca nu cutare Radu a scrisu corespondint'a, ergo ca e fabricata in Sabiu de altu cineva.

Pâna sa vedem ce va dice dlu corespondint, autoru alu acelei corespondintie in realitate, sustinem o autenticitatea acelei si respingem o assertiunile aruncate asupra persoanelor atinse in corespondint'a data din Fagaras, dara dupa informatiunile ce le avem, fabricata in Sabiu, dreptu de nisice aiurarii portite din o ora cu totul ne intemeiata si potemu cu totu dreptulu dice mai multu decat copilarasca.

Din Versailles se anunție osiosu in 6 Octobre: Cei căti-va deputati, cari se aflare in dilele din urma in Versailles, astazi mai toti petrecu in Parisu. Conferintele comisiunii dejá denumite se dice ca s'au incepotu. Se crede ca rezultatul lucrărilorloru va ajunge in publicitate inainte de adunarea burourilor dreptei, carea e lipsita pre 21 Octombrie. Contele Daru se va denumi dupa cum se presupune de reportatorulu acestei comisiuni. In cercurile monarhice se speră, ca scirele din Frohsdorf voru usiurá aceste lucrări. Se speră mai departe, ca visit'a ducelui de Chartres la contele Chambord si cu deosebire visit'a ducelui de Nemurs, de ore-ce acestu principe prin védia, de carea se bucura in famili'a sea si prin parerile sele probate in multe renduri e chiematu a influenții asupra contelui Chambord, va poté esoperá o intelegeră definitiva. Acésta e parola data de comitetulu Changareier-Daru. Asidara roialistii totu mai ascépta o pronunciare preventivă din partea regelui loru, pre cāndu acest'a io privint'a standardul, pre lângă care se intorece totulu, repetiesce in continuu, ea densulu aru poté accepta, cāndu va siede pre tronu, tricolorul, inse pâna cāndu e numai pretendinte, ii e imposibilu a denegá standardul alb. Cum se voru poté elibera din acestu cercu vitiosu, nu se poate prevede inca. „Uniunea“ implora in necasulu seu ieri sér'a, ceea ce in gur'a ei e uno ce forte ridicula, ajutoriulu „opiniunei publice“, cā cāndu opinionea publica n'aru avé de lucrata mai nimicu fatia cu acésta lovitura de statu! Opiniunea publica va vorbi acum in patru despartimente si vomu vedé, ca pentru dens'a regatulu sub ori care standardu nu va veni la intrebare.

Unu corespondint alu diouariului „Times“ comunica o convorbire, ce o avu cu unu deputatu alu dreptei din adunarea natiunale din Francia si detalul despre planulu de actiune alu monarchistilor cuprinde aceste:

„Iudata ce majoritatea pentru monarchia va fi asigurata“ dise partisanul legitimist, „se ascépta convenirea adunării natiunale. Dilele 5 si 6 Novembre se voru intrebuntia pentru denumirea birourilor si a comitetelor si pentru stabilirea ordinei de di. Precum se dice, stâng'a va propune in 6 Novembre, cā adunarea sa pasiesca la deslu-sirea cestiunii constitutionale.

Déca se templa acésta, majoritatea va responde cu urmatorea propunere, carea la tota templarea se va face în 7 Novembre: „că adunarea în poterea suveranităției sele să proclameze îndată restaurarea principiilor monarhiei naționale ereditarie — la monarchie hereditaire nationale. — Se intielege de sine, ca opositionea va face contr'a propunere, că acestu projectu sa se transpuna comitetelor. Majoritatea respunde după acésta cu pretensiunea, că adunarea sa se decliare în permanentia și sa tréca îndată la deslusirea și perfractarea propunerii. Déca aceasta motiune se va primi, atunci adunarea naționale va determină, că resultatulu votărei sa se faca cunoscutu contelui de Chambord, că unicului reprezentant național alu monarchiei naționale ereditarie și nooului suveranu să că pâna la tempulo, cându regele va luă în mâna poterea esecutiva, sa se investeze presedintele republicei, maresialulu Mac-Mahon, sub titlu de locotenitorul generalu al regatului cu plenipotenti'a, de a supraveghia sustinerea ordinei în regatu și siguritatea civiloru. Conte de Chambord se va află aproape de confinie, unde l'u va acceptă o escortă de onore și deputatiunea să va duce la domiciliulu lui spre a-lu aduce.“

„Si atunci ce va face?“ intrebă corespondințele. Pâna aice numai mi ai resolvit indirectu și ascunsu cestiuenea standardului. Dara constitutiunea, primirea poterei esecutive, loculu unde va resiede noulurege?

„Tote aceste remânu neresolvite și ce va face după aceea regele — sună responsulu — nu se poate determină din caușa simpla, pentru ca densulu e rege; dara ceea ce se presupune despre pasii sei mai departe și ce propunerii i se voru mai face, suntu urmatorele: Elu (regele) se va duce la Versailles și va pune în ordine castelul antecessorilor sei, după aceea și va denumi pre ministrii sei, căror' le va dâ mandatulu, de a rezolvî constițiunea și cestionile impreunate cu acésta cu delegații adunăreic naționale pre lângă rezervarea aprobației regelui. Îndată ce va acceptă constițiunea, regele va publica unu manifestu, care va apărî totu-odata cu constițiunea deslusita și acceptata. Dône seu trei dile mai tardi Hennrlu V. va tiené intrarea sea solemnă in Parisu.“

„In urma inca o intrebare“ — observă corespondințele: „Cum și va aduce maresialulu tenu'ua sea in consonantia cu deobligamintele luate asupra-si?“ „Sî cari deobligamente a luat maresialulu asupra-si? obiectă acel'a. Elu (maresialulu) a declarat, ca in institutiunile de statu consistente sa nu se faca nici o schimbare. Ce au fostu inse institutiunile de statu consistente la 25 Mai? Numai suveranitatea adunăreic naționale se sustineea atunci. Republic'a nu poté esistă, din caușa aceea,

pentru ca ea astădi nu esista că o forma de statu. De aceea maresialulu are de a sustine numai suveranitatea adunăreic naționale, a unicei institutiuni de statu consistente, și acésta o și face, cându asculta de dens'a.“

Societatea academică română.

Conformu decisiunilor luate în sesiunea sea din anul 1873, publica urmatorele concurse:

A. Premiu Zapp'a.

Pentru cea mai bona lucrare a unei sintactice române cu program'a și conditionile urmatore:

I. Program'a. Partea sintactică a gramaticei limbii române va cuprinde:

1. O introducere generale in care se voru stabili prin exemple trase atât din limb'a propria, câtu și din alte limbi, mai vertosu din limbele clasice și surori cu a nostra, diversele relații în cari se potu pune conceptele spre enunțarea cugătărilor, stabilindu-se totu de odata și terminologi'a sintactică cea mai bună ce s'eru poté dâ după cele mai noue lucrări gramaticale.

2. Sintacsea speciale a limbii românești, in care sa se desvole în detaliu tote modurile de expresiune a fia-cărei'a din relațiile stabilită in partea generală, cunându sa se dea pentru fia-care modu de expresiune exemple numerose atât din limb'a populară, câtu și din cărțile nostru cele mai bine scrise, vechi și noue, producendu-se la fia-care modu de expresiune a unei relații sintactice și idiotismele limbii, alaturandu-se fia-care din aceste forme de expresiune cu cele analoge din limbe affini limbii românești, cunându în fine pre de o parte sa se aléga cele mai corecte expresiuni, iera pre de alta parte sa se pună în vedere solicișmii și frazele neadmisibile in limb'a nostra.

3. Topic'a românește in care va stabili pre de o parte care este construcțiunea româna comună, iera pre de alta parte se voru arată abaterile de acésta construcție, punendu-se în lumina, prin exemple indesulatore, necesitățile de expresiune din cari nascu inversionile construcției comune.

4. Regulele detaliate de ortografie, cum și de punctuație.

5. Unu conspectu istoricu al diverselor faze, prin care a trecutu limb'a românește și sintacsea ei, pentru că din acésta sa se tragă concluzioni asupra calităților generali ale frasei românești.

Acestu conspectu inse nu se cere de rigore, ci se lasă in voi'a concurrentilor.

II. Condițiile concursului suntu:

1. Marimea opului are sa fiă celu patru de 20 côle tiparite cu litere garmontu.

2. Terminulu pusu, cându manuscrisele concurrentilor au sa fiă trimise societăției, este 30 iuliu 1876.

Manuscrisele venite in urm'a acestui terminu nu se voru luă in considerație.

3. Manuscrisele voru fi scrise in modu legibile de mâna strina, paginate și legate in fasciculu.

Pre pagin'a intâia voru portă o devisa in orice limba, scrisa de asemenea de mâna strina. Aceea devisa se va scrie și pre unu plicu sigilat cu sigilu fără initialele autorului, in care plicu se va află inchis numele concurrentului.

4. Manuscrisele se voru cercetă și judecă de secțiunea filologică, care va propune societăției academice, in sedint'a plenaria, primirea aceluia din operate care va satisface programei.

Manuscrisele respinse se voru pastră in arhivu societăției pâna ce se voru reclamă de autorii loru, ale căror' nume remânu necunoscute, fiindu ca plicurile ce le voru cuprinde nu se voru deschide.

5. Premiu destinat pentru cea mai bună lucrare va fi de lei diece mii=franci diece mii.

B). Premiu Zapp'a.

Pentru cele mai bune traducții din autori classici, greci și latini:

I. Pentru autori:

1. Ciceronis philippic'a II dela începutu pâna la capu XX inclusivu.

2. Titi Livii, carteza XXIII dela începutu pâna la capu XVI inclusivu.

3. Plutarchi Tiberius Gracchus intregu.

4. Polybii, carteza a II dela începutu pâna la capu XVI inclusivu.

5. Dionis Cassii, carteza LVII dela începutu pâna la capu XVI inclusivu.

6. Dionysii Halicarnassensis, carteza II dela începutu pâna la capu XII inclusivu.

7. Salustii Juguriha dela XXIV pâna la XLVIII inclusivu.

II. Condițiile suntu urmatorele:

1. Traducerea va fi într'o limbă românește, cătu se poate de curată și eleganta, cunându a se reproduce in traducere calitățile autorului tradusu.

Traducatorii suntu datori a dâ note critice asupr'a disertelor lectiuni ale locurilor obsecure din testo, cum si note explicative asupr'a termenilor tehnicici si nomenora proprii, cari occuru in testo autorului.

2. Manuscrisele venite mai tardi de 30 iuliu 1874 nu se voru luă in considerație.

3. Manuscrisele voru fi scrise cătu se poate de corectu și legibile, inse nu de mâna traduceto-

fierelor selbatice voru incungioră pre pecatosii, fără de legea calcajului meu me va incangură²⁾, adeca fără de legea victiei acelui'a și urmele, pasii facuti pre calea cea largă. — Tote acestea le-a enumera apostolulu speciale dicendu: curvi'a, precurvi'a, desfranarea, slugirea idollor, svedile, vresibile, mania necuratieri³⁾, pism'a, betu'a, onorurile și tote cele loru asemenea³⁾ suntu pasii pre calea cea largă. La acestea se mai adaugă inca: glumele, strigările, cantarea cu flaut'a și cytar'a⁴⁾, jocul și scaldele, vestimentele moi, mancările pretiose, baterea in palme și larm'a, coperelemente moi și caldurăse, paturi pomposse, vr'a de frati, și ce e mai multu de cătu tote: neaplicarea spre pocainta și neaducerea aminte de esirea din asta lume; — tote acestea suntu pasii comodi pre acea cale largă, pre carea umbla multi. Dara și voru astă ospitalitatea pentru aceea: in loculu imbăbărei, fomea, in loculu betiei setea, in loculu odichnei dorere, in locu de risu, tanguire, in locu de cytara, vaterări, in loculu corporalităției viermele, in loculu negrijei, grija plina de intrătare, in locu de jocu, societatea spiritelor rele, in loculu lucrurilor de vitiu, sermecatorii și cele-lalte fapte necajitorie, voru astă intunecul dinafara, geena, și altele asemenea locuri, cari suntu pasiunea mortiei. Acolo și pasce ea oile sele, mieii și prietenii sei

siti, orbiti prin sensualitate și necredinția cugeta astfelii și dicu: cumca culp'a loru n'aru și fostu însemnată și asiă ponderosa, calea ei nu e asiă pericolosa, după cum o reprezinta unii predicatori penitentiari intunecati. Si prin acésta adeseori extravagantele cele mai mari și astă scusa. — Dara insenme-si bine dloru, ca marimea peccatului, mai multu se mesura după terminulu, in care este indreptat și scandalul produs, de cătu după calitatea lui, carea in ochii orbiti, apare neinsemnată. Pl. —

²⁾ Ps. 48. 6.; ³⁾ Galat. 5. 19—21.; ⁴⁾ aci jace pondulu. — Acestea le accentuă, și cu deosebire cea de cutau și Stu I. Gura de auru, in totu decursulu loru noue omili despre pocainta.

și deprinderi ascetice, cari suntu de a se privi numai că nescse consiliu pia spre o vieti mai prefecta, și dintre cari unele, după pusetiunea și calitatea persoanei receru si o precauție mare, d. e. a siede pre pamentul golu, retenere dela scalde pentru persoane bolnaviciose, cari togmai de către medici nu arare ori suntu indemnati la scalda.

Togmai asiă se astă și mai in diosu intre singuratele caracteristice ale unei vietii, efeminate, ce le enumera, unele, cari in sine nu suntu necondiționat peccatose, ci se tieni totusi și se grupă intre acele, că unele ce multu pătieni suntu periculoze virtutie și atitietore spre peccatul său ca prin deosebite impregnări și ocasiuni devin peccante cum d. e. music'a, jocul, scaldele, unde adesea se intempla că inocenția și virtutea se suferă naufragiu, cându se cufunda. ²⁾ Math. 5. 3.; ³⁾ Math. 7. 13.

¹⁾ Da asiă este, in ochii acelor'a, cari fiindu tam-

FOISIÖRA.

Din scerierele stului Ephraemu Syrulu.

(Despre cele patru lucruri din urma)

A dôu'a venire a Dui nostru Iis. Chr. său judecat'a din urma.

Motto: „Intru tote faptele tale aduti aminte de lucrurile din urma, și in veci nu vei gresi.“ Sirachu 7. 39.

(Urmare.)

20. Pre acesta cale deci sa umblămu, iubitoru, că sa mostenim vieti'a de veci, căci care umbla pre acésta, a buna séma o va ave pre aceea de ereditate. Calea insasi, adeca este vieti'a, (după cum dice Iisusu de sine: „Eu sum calea adeverulu și vieti'a"¹⁾). Ci fiindu ca putieni suntu, cari o astă²⁾, asiă celu putieni noi iubitoru sa nu o gresim. Sa deo Ddieu că nici unul dintre voi se umble afara de aceea, că sa nu cadeti in pericole, după cum dice și profetulu³⁾: „Că nu cându-va sa se mania Domnulu, și se periti din calea cea drépta“. Sa audim ce dice Domnulu⁴⁾: „Eu sum lumin'a lumei; eu sum calea; celu ce-mi urmează mie nu va umblă intra intunerecu, ci va ave lumina' vietiie“ Pre acésta cale, asiă dara, pre care au umblat toti, căti au dorit după Christosu, sa mergem si noi. Pasii pre aceea suntu inse greoi, si odichn'a după aceea este fericita; pasii suntu inspaimantatori, resplată inse este charulu; calea e strimta, ci lacasiusu e forte spatiuos. Pasii condutori suntu¹⁾: penitentia, postolu, rugaciunea, cari nu au facutu penitentia, după expresiunea pro-

¹⁾ 10. Ioanu 14. 6. ²⁾ Math. 7. 14. ³⁾ Ps. 2. 12. ⁴⁾ Io. 8. 12. 14. 61.

⁵⁾ Sub acești pasi se reproducu aci unele severități

rului, ci de alta strina, bine cuseute intr'unu fasciculu si paginate. In fruntea manuscrisului se va scrie o devisa in ori-ce limba si totu cu mana strina. Pre langa manuscris se va alaturat si o scrisoare inchisa intr'unu plicu, sigilata cu sigilu fara initialele autorului, adresata presedintelui societatii academice si purtandu in afara devis'a manuscrisului scrisa totu cu mana strina, iera in intru numele autorului traductiei.

4. Manuscrisele voru cenzurata si judecata de sectiunea filologica, care va propune societatilei, in siedinti plenaria, adoptarea acelui dintr-o operă care va merită premiul destinat pentru aceste lucrari.

5. Manuscrisele nepremiate se voru pastră in archivul societatii pana ce se voru reclamă de autorii lor, alii căror nume remanu necunoscute, fiindu-ca plicurile ce le voru cuprindere nu se voru deschide.

6. Premiul pentru cea mai buna traducere de 20 pagini va fi in genere de lei noi 120, iera pentru 20 pagini din Dionysiu de Halicarnassu seu din Dione Casiu lei 100.

7. Celu-ce va obtiné premiul ca celu mai escelente traducetoriu alu celor 20 de pagine, de care e vorba in articolele precedenti, va fi insarcinat de societate a face traductiunea autorului intregu cu premiul fipsatu de lei noi 120 seu 100 pentru fia-care 20 pagine.

8. Traducetoriul astfelui insarcinat de societate va fi datoriu a urmă lucrarea cu aceea-si diligentia, exactitate, elegantia si puritate de limba cu care a facutu si proba premiata.

Elu va fi datoriu a da pre fia-care anu cate 200 pagine de traducere din editiunea luata de norma.

9. Traductiunea se va examină de sectiunea filologica a societatii si, astandu-se conforma conditiunilor de mai susu, se va da la tipariu, iera traducetoriului se va responde remuneratiunea cuvenita.

La casu inse candu traductiunea n'aru corespunde conditiunilor stabilita, ea se va tramite autorului cu observationile facute de sectiunea filologica si invitatiune de a amendá.

10. Candu traducetoriul din ori-ce causa n'aru mai continuă lucrarea, atunci se va publica din nou concursu de proba in conditiunile de mai susu.

11. Autorilor clasien care trece preste 500 pagine se va impartiti intre mai multi concurrenti ce voru escela la concursu.

12. Tiparirea autorilor tradosii se va face de societate in 1000 exemplarie, formatu in octavu ordinaru, cu litere garmontu si pre hacthia alba curata, dupa unu modelu alesu de societate.

Formatul adoptat, literile si hacthia aprobată voru servită pentru toti autorii tradusi si tipariti cu spesele societatii.

Pretiul unui exemplariu, scosu la vendiare, se va defige in reportu cu spesele facute cu traducerea si tiparirea lui, asiā ca din vendiarea primei editiuni sa iera si sa se incaseze cu procentele loru toti banii dispensi cu aceasta editiune.

13. Traducetoriu operilor premiate de societate suntu liberi a scote una a doa editiune din traductiunea facuta de densii inse numai dupa tre-cerea intâia editiuni facute de societate, ei remanu proprietari pre traductiunile loru.

14. Candu societatea va asta de cuvintia a face o noua traductiune din unu autoriu dejă tradusu si publicat cu spesele ei, ea va fi libera a procede la acest'a, fara ca intâiul traducetoriu sa aiba dreptulu de a se opune.

C). Premiu A. Odobescu.

Pentru cea mai buna lucrarea istorica asupr'a originei Dacilor cuprindendu :

I. Cercetarii asupr'a poporelor cari eu locuitu tieri romane dea slang'a Donarei, mai multe de concist'a acestor tieri de cîtra imperatulu Trajanu.

Aceste cercetari voru si indreptate;

1. Asupr'a geografie antice a Daciei, din tempu anterioru asiediemantelor romane din trensa.

2. Asupr'a originei, denumirilor si distinctiunilor etnografice ale poporelor cari au locuitu aceste tieri;

3. Asupr'a religiunei, institutionilor, legilor, usurilor si gradului de civilisatiune ale aceloru popore, avendu-se in vedere si monumentele de ori-ce natura s'au potuta pastră de la densele.

Asupr'a vestigelor remase din limbele loru concurrentii voru trebui sa estraga notiuni pre catu se poate mai complete din autorii antici (Eleni si Latin) cari au atinsu aceste subiecte, si totu de odata sa supuna la o critica comparativa plina de atentiu tota opiniiile principali emise de invetitii istorice si archeologii moderni asupr'a materiilor din programă.

Printr'unu asemenea studiu, concurrentii voru trebui sa-si formeze o opinie critica, pre care o voru intemeia pre argumente scientifice.

II. Scrierea va avea o distributiune sistematica; ea va fi redesa in limba romana, cu uno stilu curentu si limpede. Tecstul disertatiunei va avea o intindere aproksimativa ca de 200 pagini in octavu de tipariu cu litere garmontu. Qualitatea si estensiunea notelor anotate la tecstu suntu lasate la dispositiunea autorului.

III. Manuscrisele voru fi trimise la delegatiunea societatii academice curat prescrise de mana strina, fara a portă numele autorului ci numai o devisa scrisa stătu pre manuscriptu catu si pre unu alaturat plicu sigilat, care va contine numele si adres'a autorului.

Disertationile voru fi judecate de societatea academica, care va decernare premiul acelei care va fi recunoscuta ca satisfacă tota conditiunile programei.

IV. Fiindu-ca la terminula de 15 Iuliu 1873, desigur prin int'a publicatiune a acestui concursu, nu s'a presentat nici unu concurrent; de aceea se pune uno altu terminu pentru 30 Iuliu 1874; iera premiul primitivo de lei 1,000 adausu cu procentele ce da acestu fondu pana la mentionatul terminu, cum si cu alti 564 lei, ce a mai donat d-lu A. Odobescu, va fi de lei 1844.

(Va urma.)

Replie

la responsul dnei Emilia Ratius, precum si a engagatorilor domnei Carolin'a Muresianu si Catalin'a Ratius, referitor la epistol'a mea deschisa, de dta 28 Augusto a. c., adresata dnei Emilia Ratius.

Stimate dle redactoru! Ca opinia publica sa nu fie sedusa prin fruse stilistice, ve rogu cu tota onoresa, in interesul cestiunii suleve, sa binevoiti a da locu in colonele pretiosu-ve dignarii acestor orduri, cari asi speru, ca arestandu locurile in adeverat'a loru lumina, me voru scuti pre venitoriu de a mai trage clopotulu la urechi'a surdului,

Inainte de a me apucă de adeverat'a replica, mi iau voia a reimprospeta on. publicu ceterioru unele assertiuni din susu citata epistola deschisa, ca astfelui sa fu in posetiune de a pute respondere numai la acea parte a respunselor dnelor de mai susu, carea nu aru intarzi insusi adeverul assertiunilor mele.

In epistol'a mea deschisa amu constatat sap-tul, ca pana la anulu 1865 societatea de lectura a damelor de aci era in stare infloritora, iera de atunci incocă, din lipsa tineriei siedintelor si a dărei de rationi, aceea au devenit in stare desolata. — Acest'a assertiune a mea se recunoscă atat prin respnsul dnelor Carolin'a Muresianu si Catalin'a Ratius, catu si insasi a dnei Emilia Ratius; ce se tiene de motivele, aduse spre justificarea sap-tului constatat, de ori-ce aceleas suntu mai multa curiose decat seriose, nici nu reflectedu.

Potrivit omu mai putinu versat in trebile nostru i se va parea cam curioso, cum dnele Carolin'a Muresianu si Catalin'a Ratius, pre basea unei siedinti tenuite in 11 Septembrie a. c., la casa si sub presedintia dnei Emilia Ratius, carea era totu odata si raiunanta, pre basea unei siedinti dictu, unde in locu de a se fi datu cataloguloi de carti, pre langa care d-a Emilia Ratius au primita bibliotec'a la sine, si in locu de a se fi constatat, cumca cartile indicate intru acel'a asta se totu odata si raiunanta, pre basea unei siedinti dictu, unde in locu de a se fi constatat, catu carti si de ce valoare s'au cumparat dupa transpunerea bibliotecii la d-a Emilia Ratius. In locu de a se fi constatat carea au fostu starea casei inainte de tineretul balului din Ian. 1866, carea au fostu sum'a, ce au incurzut ca venitul aceluia balu, carea e suma, ce au incurzut din platirea tacerelor dela membre, si catu s'au spesat din tota acestea, precum si cu a cui scire si consensu? In locu de ne si constatat tota acestea prin documente scrise, si in locu de a se fi consultat si dispus ce-va cu privire la venitul societatii, domn'a Emilia Ratius, esindu intr'o chilia laterală si reintorcendo-se cu unu bratul de carti, pre cari dice ca le-au cumparat dela 1866 incocă, le aruncă pre măs'a unde se tine siedinti societatii si se multiam a dicta de pre o hartia dului notaria Parteniu Ratius (barbatul dnei Catalin'a Ratius) — carele anume pentru acesta scopu au fostu chiamalii numai de către d-a Emilia Ratius, — catu de infloritora este bibliotec'a si cassa societatii.

Unu atare neversatu dura in urm'a unei astfelui de siedinti i se va pare cam curioso, cum si de unde? potu constata dnele de mai susu, cumca bibliotec'a societatii nostre constă si trebuie sa conste din 72 ad: siept dieci si două volume, si inca curiositatea i-aru crește si mai tare, deca i-asi spune ca d-a Carolin'a Muresianu nici n'au participat la acea siedinta, pre basea căreia se incerca a me desminti. — Noi inse, cari cunoscem cursul trebilor nostre si cari scrimu, ca la computarea imposibilitatii vis-a-vis de d-a Catalin'a Ratius avemu de a ne folosi de o scola normala, nu ne miram de tota acestea. Ba nu ne miram nici de aceea, ca respnsul pretinsu si subserisul dnele sorori Carolin'a Muresianu si Catalin'a Ratius s'au compus la inspirarea doei Emilia Ratius de, altcum destera mană, a unui publicistu jude al nostru, si loru, respective domnei Catalin'a Ratius i s'au impus nu numai subcrierea propria ci si cascigarea subscrlorul celor-alalte membre ce inca cu cesta din urma; dorerei ca cu asta oca-siune, pre langa tota recognoscata dezeritate a limbii sele, totusi n'au potutu reusi, nepotindu cucerii numai pre, de asta data, sedus'a sea sora.

Negu aceea cumca d-a Emilia Ratius aru si datu la dispusetiunea sia-cărui bibliotec'a societati, pentru ca in siedinti a desu mentiunata din 11 Sept. a. c., la carea au participat si domn'a Catalin'a Ratius, inca i s'au sposu in fatu d-nei Emilia Ratius, cumca chiaru mie mi s'au denegatudarea de carti, sub ridicululu pretestu, ca ilustra d-na este indispusa; ba ce e mai multo, (risum teneatis) nu s'au genato totu cu asta oca-siune a-mi spune ca, pentru evitarea incomoditatilor, tota cărtile bibliotecii nostre le va dona la nu sciu ce biblioteca din Clusiu. — Audit voi juristi moderni si veniti a inveti principii noue de dreptu!

Magnificent'a sea d-na Emilia Ratius nu sciu din ce motivu, au astfelu cu cale a nu se multiam cu respnsul formulat si datu publicitatii la comanda sea de d-nele sorori, ci au astfelu de biu a se lepadă pre unu momentu de proverbiala-i fulul, si imbracându vestimentul modestiei, ast-

(Va urma.)

¹⁾ Ps. 48. 15.
²⁾ Luc. 13. 24. ³⁾ Gal. 3. 28 si Cor. 3. 8. ⁴⁾ Confor. Math. 18. 20. si 28. 20.

felii inv sita a esit cu alu doilea chiar de propria sea māna subscrisulu respunsu. Pōte credea ca astfeliu māru devinge totalu, inse ieră-me ilustra d-na déca cu tota modestia fără de a me teme său baremu genă cătusi de putinu de puterea-ti dictatoriala vinu in publicu a dechiară, cumca nu alt'a ci numai d-ta esti caus'a decadintiei societătiei noastre de lectura; pentru ca negationea hipocristica a d-tale, cumca nu d-ta ai fi de vina la asta stare deplorabila, precum și afirmatiunea, ca au aternatua dela cele-lalte membre, că sa se tinea siedintie de 8 ani incocă, să sa se dee computurile recerute, cade fatia cu faptolu, ca inainte de asta cam cu 3—4 ani, presedint'a societătiei de lectura, au fostu conchiamatu membrele sociotătiei la o siedintia, unde d-ta eră-i avisata a-ti dā socotele, dara să cu acea ocasiune, sub animosulu protestu de indisputațiune, ai aflatu cu cale a nu te presentă, prin urmare e invederatu, ca nimenea alt'a, decât nu mai să numai singura d-ta esti caus'a reului. — Retacei faptolu ca pre cale privata de repetite ori ai fostu provocata a-ti dā socotele, fiindu ca pre provocari private sciu bine, ca pondu mare nu poni, de ore-ce nici chiar dupa epistol'a mea deschisa nu ai ratiocinat asiā dupa cum se recere, fără subformul'a unei siedintie te-ai multiamită a inscenă o scena intru adeveru tragică comica.

Deci dara in prevedere ca d'ta nici pre venitoriu nu vei umblă sa me odichnesci in privintia societătiei, rogu pre dm'n'a presedinta M. R. sa binevoiescă a conchiemă, la propri'a sea casa, pre tota intelligentia româna din locu, că acolo sa ne potem consultă și decide asupr'a sortiei societătiei noastre de lectura și totu odata, sa te rōge și pre magnificenția t'a, că proovediuta cu documentele necesarie, sa nu pregeti a te presentă și legitimă.

Inainte de a incheia inse permitemi illustra domnă a-mi face scusele, fiindu ca stilul meu n'au fostu inpestristat cu atâtea fruse magulitorie, că și respunsulu dnelor sorori, me promitu inse ca in cestiunea acēst'a nu me voiu mai incumetă a-ti vatemă finele tampane ale urechilor, fără pōte cāndu voiu fi in placut'a pusetiune a-ti potē glorifică meritele. Dupa care recomandata inaltei bunavointie, cu destinsa consideratiune amu onore a me insemnă.

Turd'a 10/10 1873.

A illustrătăiei vostre

pres omilita

Mari'a Vladutiu n. Micusianu.

Varietăti.

** Universitatea fundului reg. este convocata pre 20 Novembre a. c.

** Faptă laudabile. In Tresti'a districtulu Cetătiei de pétra a donatu locuitoriul de acolo 300 fl. v. a. pentru facerea templei in nou edificata biserică de acolo.

** Espusetiune de vite și de pōme a fostu in dilele aceste in locu. Esempiarile de vite și de pōme fura semnele cele mai invederate, ca de si incetu inse unu progresu totosi este pre terenul agronomic. Multamim intreprindetorilor acestora espusetiuni și de alta parte atrageam atentia tieranilor nostri, că pre venitoriu sa participe cătu de multi la astfelii de espusetiuni.

** Focu. Din Josani ni se scrie ca dumineca in 22 Septembre la 4 ore dupa amedi se escă unu focu care spriginitu de unu ventu oceanicu a mistuitu in scurtu tempu (două ore) 46 case, 43 siuri și alte cladiri economice. Pagub'a este considerabile pentru ca și intre cladiri se aflau cereale amblatite și neimblatite, fenuri și alte, cari totu devintra pred'a focului. Omeni nu s'au periclitat. Din animale se vatemara unele, iera unu porcu a arsu de totu. Cu ocasiunea acēst'a e de a se aminti cu recunoscintia ca dlu jude processuale Al. Macraia concursu cu totu possibilulu seu ajutoriu spre a pune stăvila elementului infaratu.

** (Oucidere secreta) s'a templatu nu de multu in Parisu. Unu cocieriu alu posesorului de fiacre Legagneur, cu numele Iacques Druet, luă pre Rondpoint de l'Etoile că ospe de caleatoria pre o femeia tenera in coci'a sea și o duse cătra tient'a caletoriei sele, cătra Pont de Neuilly. Acolo femeia amintita se cobori din carutia. Cucieriu venindu acasa spuse domnului seu acēst'a templare și adause, ca femeia neavendu bani i-a datu că

pemnu unu ororogiu de auru și acesta orologiu 'lu aretă in fapta. Putine dile dopa acēst'a se vediu in fluviul Seine, aproape de insul'a La Grande Iatte, cadavrolu unei femei și in bosunariulu vestimentului ei numerulu carului tocmu, pre care l'a manatu Iacques Drouet. Drouet insus, care era la posessorulu de fiacre Legagneur dela 26 Iuliu in servitul, s'a departatu indata dupa templarea prima, motivându-si departarea prin aceea că trebuie se caletorescă in patria sea și de atunci s'a facutu nevediutu. Locuintia sea in Rue Cardinet e gola; efectele sele și le-a luat in dia'a inainte de a caletori prin prietenii sei. In cele două dile nemedilicatu premergetorii a fostu totu-odata unu necunoscutu in locuinta lui Drouet, care dicea ca aru fi tramis de prefectur'a politiana, și a intrebato dupa densulu, ba a avutu și unu biletu pentru densulu. Drouet, care dupa semne a ucișu pre femeia aceea — de-si suspiciunea potē fi nedreptă — numera 26 ani, e din despartimentul Mosellei nascutu, blondinu și mare. La Legagneur s'a portat bine. O cercetare e pre cale.

** (Despre o visita la Alessandro Dumas) scrie Dionys Pazmandy in „Ellenor“: Dupa aceea, — se dice in aceea impartasire — venirămu la vorba despre iudei. „Iudeii — dise Dumas — nu suntu nice o natiune, ci o sectă. Totu judeulu staruesce pre acestu pamentu dupa domni'a lumiei. (!) Acēsta le este și apromisa in scriptura. Cu ocasiunea primei representatiuni teatrale a dramei „Femme de Claude“ trimise madam'a Alphonse (Rothschild) in minut'a din urma la mine dupa o loge. Tote logele erau inse vendute și numai logea imperială era inca libera, pentru ca nimene nu voia sa intre in acēsta loge. — Aioi e o loge, madama, imperatalu a muritu slalta-ieri și acēsta loge dupa dreptu se cade d-vostre, pentru ca adeveratii domnitori ai Franciei suntu Rothschildii, numai ei suntu mai prudenti că cele-lalte dinastie și domnescu numai in secretu. S'eră logea imperială era ocupata.“

** (Procesu de presa.) Contr'a redactorului diariului „Koloszvári Közlöny“, care a incetatu, Ioanu Sandor, a intentatu advocatul Alecsiu Simon unu procesu de presa pentru unu atacu violinte indreptat către acesta din partea nomitului redactoru in numerii din urma ai diariului mentionatu.

Concursu.

La scol'a confessionale gr. or. dela Avrigu suntu de a se ocupă trei statiuni de invetiatori:

a) O statiune impreunata cu emolumentu de 300 fl. și locuinta in scolă.

b) O statiune impreunata cu emolumentu de 200 fl. locuinta in scolă.

c) O statiune impreunata cu emolumentu de 200 fl.

Invetiatoriul din statiunea intāia va fi și directorul scoliei. Dela densulu se cere sa fi absolvitu gimnasiulu completu. Celu ce va avea și studiile teologice, va fi preferit.

Dela invetiatorii pentru statiunea a două și a trei' se cere sa fi absolvitu celu putinu gimnasiulu inferiosu. Cei ce voro avea și studiile teologice vor fi preferiti.

Suplicele cu documentele cerute suntu de a se indreptă la oficiul protop. literalu gr. or. tract. Il alu Sabiului că inspectoratul districtual de scole, pâna in 14 Octobre, cându spira terminul concursului.

Avrigu 1 Oct. 1873.

Comitetul parochialu gr. oriental.

In contilegere cu inspectoratul districtual de scole.

Concursu.

In protopresbiteratul gr. or. Cetatei de Pétra in districtulu Chivorului, (Kovár Vidék) suntu a se ocupă urmatorele posturi invetatorescă.

1. Carburariu cu 163 fl. v. a. salariu și quartu liberu. —

2. Carpenisju cu 105 fl. v. a.

3. Fauresci cu 105 fl. și quartu liberu 3 orgi de lemn. — Doritorii de a cuprinde acestea posturi au a trimite subscrisului petitionile loru inscrise cu documente necesare pâna in 13 Oct. a. c. st. v.

Fauresci in 26 Septembre 1873.

In contilegere cu comitele respective parochiale
Ioanu Greblea.
Prot. gr. or.

Concursu.

Pentru indeplinirea parochiei vacante Sasu-Nadesiu cu filia Magierusu tractul Tarnavei de susu cu terminu pâna in 15 Oct. a. c.

Emolumentele suntu:

1. Casa parochiale cu edificiile necesari; 2) 4 jugere pamento aratoru și $\frac{1}{2}$ senatiu; 3) cimitirul de 3 cara fenu și pometu; 4) dela 48 familii căte o ferdela cucuruzu sfarmătu și dela 31 familii neorustice căte 40 xr. și lemnaritu liberu. 5. dela tenerime 2 dile de lucru și venitulu scolaru usuatu.

Doritorii de a ocupă acestu postu au a-si tramele cursele instruite in inteleisu „st. org.“ la Revrd. dnu protopopu Ioanu Almasianu in Alm'a. per Elisabetstadt.

Sasu-Nadesiu in 1 Oct. 1876.

Comitetul parochialu cu scirea mea.

Ioanu Almasianu,
(1—3) protopresbit.

Concursu.

Statiunea de invetiatoriu la scol'a populare gr. or. din comun'a Vinerea protop. Orastie devenindu vacanta, se scrie concursu pentru ocuparea ei pâna la 7 Octombrie st. v. a. c.

Emolumentele suntu: 200 fl. v. a. din cass'a comunale quartiru liberu și 6 stângi de lemn de incalditu.

Doritorii de a se aplică la acestu postu invetatorescă suntu avisati sa-si tramea concursele inscrise conformu „Statutului organicu“ inspectiunei scolare districtuale gr. or. in Orastie pâna la pre-suptu terminu.

Vinerea in 23 Septembre 1873.

(2—3)

Concursu.

Pentru ocuparea vacantele statiuni invetatorescă in protopopiatulu II-le alu Geoagiului, se scrie concursu pâna la 15 Octombrie a. c.

1. Almasiulu-mare cu salariu anualu 120 fl.
2. Almasiulu de midilocu 120 fl.
3. Balsi'a, cu salariu anualu 150 fl.
4. Bacaintu, cu salariu an. 120 fl.
5. Bozesiu, cu salariu an. 120 fl.
6. Cibu, cu salariu an. 100 fl.
7. Geoagiu, cu salariu an. 200 fl.
8. Rengetu, cu salariu anualu 120 fl.
9. Varmag'a, cu salariu an. 300 fl.

Tote statiunile acestea suntu providele cu quartire și lemn, doritorii de a se aplică in aceste statii suntu postiti a-si tramea petitionile loru la subscrisul pâna la terminul de mai susu.

Secarambu 24 Septembre 1873.

In contilegere cu comitetul parochiale.
Sabinu Pisoi,

(1—3) protop.

Edictu.

Mari'a Cristea, de relegea gr. or. din Rodu soaunulu Mercurei, standu in procesu divertialu cu barbatul ei Ioanu Dur'a, si-a parasită de mai multu tempu domiciliul și astazi ubiciunea ei e necunoscută; deci se citează prin acēst'a a se infatisă inaintea subsemnatului foru in terminu de unu anu si anumitul pâna in 15 Septembre 1874 spre continuarea procesului, căci la din contra acesta se va termină și in absentia ei. —

Mercurea 13 Septembre 1873.

Scaunulu ppescu gr. or. alu Mercurei.

I. Drocu,

adm. prot.

Edictu.

Paraschiu Ioanu Bând'a din Sasausiu in tractul Nocrichiu Cincu-mare care a parasită pre barbatul ei legitima Mateiu Florea dela Ilimbavu in repetitive renduri, iera acum de mai multu că unu anu cu tota avere ei la barbatu avuta, cătu no se mai sci de loculu ubiciunei ei, se cităda prin acēst'a a se infatisă inaintea subsrisului foru matrimoniale io restimpu de unu anu si o dñ, căci la din contra și in absentia ei se va dā hotărire de divertiu la cererea barbatului ei. —

Nocrichiu in 1 Sept. 1873.

Forul matrimoniale gr. res. alu tractului Nocrichiu-Cincu mare.

G. Maieru,

adm. ppescu.

(2—3)